

FELSŐ-ZEMPLEN

TARSADALMI HETILAP.

MEGJELEN MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN.

SZERKESZTŐSÉG:
Hova a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő:
Kossuth Lajos-utca 34. szám.

ELŐFIZETESI DÍJ: Egész évre 8 kor,
fél évre 4 kor. negyed évre 2 kor.
Egyes szám ára 20 fl.

Kéziratok nem adnak vissza.
Börmentőn levelek nem fogadtatnak el.
Nyilt-ter soronként 40 fl.

KIADÓHIVATAL:
Hova az előfizetések, hirdetések és nyilttós díjak küldendők:
Landesman B. könyvnyomdája.

A haza.

Tudjátok-e mi a haza?

Olvassátok el a szibériai utazás borzalmasságait. Negyven napon át 30-40 fokos hidegben végtelen jégmezőkön száguld keresztül a mozdony, maga után vontatva a teherszállító kocsikat, amelyekben ez egyszer nem marhát szállítanak, hanem ami olcsóbb ennél — embert. Orosz katonákat visznek a rémes távolságba a vonatok, emberek százezreit, akik mennek a világ tulsó részére, hogy meghaljanak azért a hazáért, amely elnyomja, kizsárolja, emberszámba nem veszi és kínozza őket. Mennek a muzsikok és mennek a zsidók, vérüket ontani azért a hatalomért, amely csak nyűgöt és szolgaságot, üldöztetést és megvetést ad nekik; meghalni azért a cárért, aki őseivel együtt soha nem igyekezett népének szívéhez férközni és szabadságot nem ad neki most sem, midőn az egész művelt világon alkotmány és szabadság van; mennek küzdeni annak a hadseregnek a dicsőségéért, amely a szuronyok millióival tart fenn egy zarnoki hatalmat, ólomgolyóval és kamcsukával némitja el a milliók jaját; mennek, hogy továbbra is biztosítsák azt a közigazgatást és állami rendet, amelynek a kamcsuka és Szibéria ólombányái a fundamentumai.

Ti szegény, derék orosz katonák, ti rabszolgaságban sanyol muzsikok, ti halálra üldözött, megvetett zsidók, mért mentek mégis vigan és lelkesen a háboruba? Ha megver titeket az ellenség, még csak rossz-

szabb lesz a sorsotok, a megalázott zarnoki uralom rajtatok tölti ki boszuját. Ha pedig győztek: még gögösebb és felfuvalkodottabb lesz a zarnoki hatalom, a szuronyok félelmesebben fognak villogni, a kamcsuka élesebben fog suhogni!

Mégis mentek.

A tulsúfolt marha-vagonokban, a 40 fokos hidegben, a bűzös parázatokban, a tisztátalan ruhában, az állatnak is rossz élelmezés dacára, ti a nemzeti himnusz éneklitek és bátran mentek keletázsia irtóztatóan nagy mézszársékébe . . .

Miért mentek?

A hazáért mentek.

A hazáért, amely elvitázhatatlanul a tiétek éppen úgy, mint a félelmetes hatalmu cáré, a levegőért, melyet szívtok, virágért, madárdalért azoknak a mezőknek, amelyek nem a tiétek, a nyelvért, az imádságért, melyet az anyatóktól tanultatok, az Istenért, akit imádtok, az érzelemért, amely kifürkészhetetlen és mégis ki nem írható azoknak szívéből, a kiknek hazájuk van!

Mostoha az a haza, de haza mégis. A szenvedéseken, az elnyomatásokon és üldöztetéseken keresztül egy glóriás fényesség ragyog feletk az éjszakában: a haza dicsősége!

Csodálunk benneteket, egyszerű, szegény és halálra szánt, szenvedésekre kárhoztatott orosz katonák, akik szeretitek a hazát és mentek meghalni érte, aki oly mostohán bánik veletek.

Ha a zarnoki hatalomban egy szemernyie lenne annak az érzésnek, amely a

hazáért való halálra ad nektek erőt: szabad és boldog nép lenne már régen az orosz. Töletek elnyomott, elcsigázott fether rabszolgák tanulja meg a nemzetköziségben élő világ, hogy van még haza és szeretni kell.

Mathiász József.
Mathiász József a nagymihályi állami elemi iskola derék igazgatója a folyó évben tölti be tanítói működésének 30. évét.

Három évtized bármely pályán nagy idő, mennyivel nagyobb azonban a tanítói pályán! Mathiász a szó szoros értelmében véve tanító volt, összpontosítva benne a tanítói erények és tökélyek; ezáltal vitta ki Nagymihály városának, a társadalom minden rétegének, kartársainak, jó barátainak elismerését és igaz őszinte tiszteletét.

A tanítótársulat és az iskolagondnokság e hó 12-én Mathiász József harmincezes működésének emlékére ünnepélyt rendezett, a melyen a társadalom színe-java megjelent és a kartársak közül igen sokan az egész vármegye területéről.

Mindenki sietett és örömmel, hogy az elismerés koszorújához egy levéllel járuljon.

Legmóltóbb jutalmát lelheti működésének Mathiász abban, hogy kartársai és a társadalom tudatában vannak szerzett érdemeinek és hogy az őszinte, nem erőltetett elismerés azok részéről jön.

Nagymihály városa és közönsége tudja, hogy az állami elemi iskola és annak élén Mathiász, mennyivel járultak hozzá a hazafias szellem és a magyarosodás terjesztéséhez, emlékezzünk csak vissza a hetvenes évekre, a midőn a magyar szó

hogy semmit sem akarok tudni felőle! . . . És most, ha érdekel, olvasd el!

Livia lázasan és mohón tépte fel a borítékot és mialatt a férj szivszorongva, ünnepélyes csendben várt, milyen hatása lesz a teljes leleplezésnek, a nő szemével szinte elnyelte a levelet, mely emigy szólt:

— Elhagytál, hogy visszatérj a feleségedhez. Ezt előre megmondtad nekem vakmerő arcátlanúsággal, amiről azt hitted, hogy őszinteség. Ha az a nő, aki miatt egy férfi elhagyja a kedvesét, a saját felesége, akkor az árulás, melyet elkövet, borzasztóbb, mert az az enyhítő körülmény sem forog fenn, hogy szerelmes. Te nem szereted a feleségedet, az meg nem szeret téged. Ha te szeretnéd, akkor jobban ügyelnél reá, ha ő szeretne téged, nem menne háromszor hetenkint, hétfőn, szerdán és szombaton 5 órakor délután a Teréz-kört 65-ös számú ház földszinti lakásába, a hol őt egy huszárhadnagy várja. Szervusz! Laura.

E részletek pontos ismerete, a mit Livia boszorkányságnak tartott, nagyon megijesztette őt; félt, hogy esetleg az egész dolog kitudódik. Sápadt arccal, vértelen ajakkal, mintha kísértet markolta volna meg a mellét, tántorogva hőkent vissza, egy karszékebe esett és a fejét hátravetette. Azonban felébredt benne az önvédelem ösztöne és görcsösen fogta kezében a levelet. Luigi, aki magát bűnösebbnek tartotta, mint valaha, letérdelt előtte, csokol-

TÁRCZA.

A levél.

— Miféle levél ez?
— Melyik?
— Amelyet épp elrejtettél.
— Nem rejtettem el, csak eltettem.
— Miért nem olvastad el?
— Mert csak később fogom elolvasni.
— Hogy van az, hogy fel sem bontottad?
— Mert csak később fogom felbontani.
— Mikor egyedül léssz?
— Mikor egyedül leszek.
— A levél egy hölgytől jön.
— Én nem tudom.
— De én tudom. Parfümírozva van. A borítéka hosszukás, nagyon hosszukás és a cím szemtelenül nőies írással van írva. E fölött nem lehet vitatkozni.
— Nincs is szükség arra, hogy vitatkozzunk.
— Lajos add ide a levelet.
— Eszembe sincs!
— Add ide, ha mondom, vagy jaj neked!
— Azt hiszed, hogy ha én kompromittáló leveleket várnék, nem tudnám meggátolni, hogy a te jelenlétedben adják át? És Istenem! melyik férfi lenne oly esztelen, hogy a felesége kíváncsiságát és féltékenységét felköltse?

— Oh van sok oly nő, hogy csak akkor szeret valakibe, ha az valami veszélylyel jár. Különböztet az tanácsolom neked, hogy hagyd már fel ezzel. Már meguntam.

— Mit untál meg?

— Körülbelül egy hónap óta rendkívül szeretetreméltó vagy velem szemben. Ez szöveget fűtött a fjembe. Bizonyos, csak azért vagy ismét jó férj, mert kedvesed van!

— Ostobaság!

— Ismerem a rendszeredet. Ugy teszel mintha nagyon érzékeny lennél. Szinte követelő lettél. Ezt azelőtt nem tetted. Egy-egy toár de force; szükségét érzed annak, hogy jentartsd a hitemet. Ennek én egy cseppet se örülök. Ellenkezőleg, kellemetlenül érint. Én imádlak. De mégis már nyolcz éves házások vagyunk. Azért vallj be mindent, hagyd őt el és én mindent megbocsátok. Akarod?

Lajost meghatották az édes, sokatmondó szavak és így szólt:

— Hallgass reám. Igen ezt a levelet egy nő írta, aki bizonyos értelemben a kedvesem volt. Megismertem az írást. De lehetetlen, hogy ez a levél, melyet oly megdöbbentően küldtek nekem, ne tartalmazza keserű szemrehányásokat. Már több, mint egy hónapja, hogy nem voltam nála, már több, mint egy hónapja, hogy minden összeköttetést megszakítottam vele, már több, mint egy hónapja,

Lapunk mai száma 4 oldalra terjed.

még ritkaság volt, a midőn csupán az intelligens elem bírta hazánk zengetes nyelvét!

Mennyivel másképp állunk most: és bár tagadhatatlan, hogy a nagy haladásban mindnyájunknak van részünk, az oroszlanrész mégis az iskola és annak derék tanstestületét illeti.

Nem akarjuk Mathiász József érdemeit e helyen külön-külön méltatni, hiszen közismertek azok és facta locuntur.

Az iskola államosítása, a gazdasági fiu- és leány ismételő iskola alapítása, a felnőttek oktatása, a tanítói segélyegyesület, mind az ő nevéhez fűződnek.

Az ünnepély lefolyása a következő volt: Az óvoda nagyterme ez alkalomra csinosan lett díszítve és már korán kezdett gyülekezni az intelligens közönség, úgy hogy 10 órakor a nagyterem zsúfolásig megtelt.

Az ünnepeltért egy három tagú küldöttség ment és midőn Mathiász az óvoda küszöbét átlépte, harsány éjzenzéssel fogadták őt, melynek csillapultán után Beregszászy István kir. tanfelügyelő üdvözölte Mathiász Józsefet, elsorolta érdemeit és büszkén jelentette ki, hogy a nagymihályi állami iskola a vármegye ékessége.

Ezután Hodossy Béla, a vármegyei tanítótestület elnökének üdvözölő beszéde következett, majd dr. Eperjesy Lajos Nagymihály városa nevében szép szavakkal üdvözölte az ünnepeltet.

A sátoraljaúj helyi állami elemi iskola tanstestülete küldöttségileg képviseltette magát az ünnepélyen és választmányi ülésének jegyzőkönyvi kivonatát szép díszkötésben nyújtotta át megemlékezésül Mathiásznak.

Következett Polányi Géza kir. közjegyző, az iskolagondnokság elnökének beszéde, amelyben a mult szomorú kulturális képét tárta fel, amidőn az iskola még szekérszínekben volt elhelyezve, majd genetikus sorrendben ismertette az iskola fejlődését. Magasabb szárnyalású beszédében kifejtette, hogy a multak sötétségét Mathiász József oszlatta el és ma az iskola minden köve, pázsítja, minden fája az ő nevére emlegeti. Adja az ünnepeltnek a város közönsége által létesített Mathiász József féle 1660 koronás alapítványra vonatkozó alapítványi levelet.

Mathiász József minden egyes üdvöző beszédre meghatóttan válaszolt, forró köszönetet mondott az őt ért kitüntetésért.

A nagymihályi tanítótestület megfestette tanácsterme részére szeretett igazgatójának arcképet, melynek leleplezése szintén az ünnepély egyik és legszebb pontja volt. A tanítótestület érzelmeit László E. Flóris tolmácsolta, oly szívhez szólóan, oly édes szavakkal, hogy nem volt szem, amely könnyeket nem hullatott, üdvözölő szavait, — amelyek közben az arckép leleplezése történt,

gatta, kedveskedett neki és kezével simogatta a homlokát, melyet hideg veríték borított.

— Livia, Livia, drága Liviám! . . . Te szegény! . . . Látd, látd! . . . Te akartad így! . . . Te hát nem is volt igaz, hogy te már előre sejtettél valamit! . . . Mert hisz akkor a hatás nem lenne oly lesújtó . . . De esküszöm, hogy soha sem fogom viszont látni ezt a nőt! Kérlek, csillapodjál! Ne gyötörd magadat annyira! Nem vetted észre, hogy mindennek vége? Hisz az bizonyára világosan látható ebben a levélben . . . Nem, nem, ne szorítsd úgy össze a markodat! Nem akarom, hogy az a papíros megszenstelenítse a kezdet. Nem akarom! Nem akarom! . . .

Livia hebegetve szól:

— Csak nem hiszed, hogy ezt a levelet most neked vissza fogom adni!

— És mitévő leszesz vele?

— Ne kérdezz.

— Mit akarsz tenni Livia?

— Ez a levél most az enyém!

— Elakarsz hozzá menni? . . . Az arcába akarod dobni? . . . Tragédiát, katasztrófát, botrányt akarsz előidézni? . . . De vajjon miért? Miért? Nem engedem, hogy ilyen nővel érintkezze! . . . Livia, Livia, az egekre kérlek!

És mivel a nő makacsul ellentállt és a levelet hihetetlen erővel szorította a markában, Lajos az erőszakhoz folyamodott! A harc heves és elkésereedett volt, de rövid ideig tartott. A férj acélkemény ujjával kiforgatta felesége

— azzal fejezte be, „Előttünk fog állani mindig e kép, mint a munkásság, szorgalom és igazság szimbóluma.”

Még a növendékek nevében *Bujdos József* V. o. t. üdvözölte az igazgatót. Meg kell még emlékeztünk arról is, hogy az egyes beszédek között az ifjúsági és gyermek dalárda praecisitással több énekdarabot adott elő és e részben *Klain Sándor* tanítót illeti az érdem, a ki a dalárda élén áll.

Az ünnepély 12 órakor ért véget, s a közönség a Csillag szállóban rendezett díszbédre ment, amelyen közel 150 vendég vett részt. Ebéd alatt több tószót hangzott el, s ezek közül felemlítendők: Mathiász, Beregszászy, Polányi, Oppitz, Salgó Bertalan és Petrovics József pohárköszöntői. László Flóris pedig felolvasta a nagy számban érkezett üdvözölő táviratokat.

A közönség a késő délutáni órákig együtt maradt, míg végre az ünnepelt étetésével távozott.

Az ünnepély sikere érdekében *László Flóris* tanító működött közre s övé az érdem, hogy ily szépen sikerült.

VEGYES HIREK.

Tavas z.

A természet hosszú téli álmából felébredt lerázta magáról patyolat hóleplet, melylyel a zordon tél kemény hidegei ellen keresett menedéket. Fű, fa, virág kizöldül, folyó, patak, esermély megszabadul jégpáncéljától s a dalos madarak új éneke fognak, hogy dicsőítsék az örök természetet.

Tavas z! Minő bájosan hangzik, minő isteni élvezet nyilvánul megjelenésében. A balsamos levegőt, langyos illat járja keresztül, a lengő fuvalat frissítően hat a képzeletre, testre egyaránt. Vértünk hevesebben pezseg ereinkben, szívünk dobbanása gyorsabb, képzeletünk merészebb és új remény száll esüggött keblünkbe.

Tavas z! Vane valami bábajosabb, valami elragadóbb ez évszaknál? Képzeltünk-e kedvesebbet a természet ébredésénél? Még nyomai látszanak a hosszú s mély álmunk melyből a természet oly nehezen ébredett, de már az új élet ezer nyilvánulásait észlelhetjük az éledő anyaföld felületén.

Tavas z! A szerelem s a poézis évszaka. Hányszor megénekeltek, hányszor elsírtattak. A világ összes poétái belőled merítettek ihletet, tőled származott mindama varázs, mely az olvasó közönséget magával ragadta, keblében költői érzelmeket fakasztva.

csuklóját, ádáz ellentállását legyőzte és birtokába kerítette a papír gomolyt. Livia felemelkedett és akaraterének utolsó, ketségbeesett megnyilatkozásával felkiáltott:

— Ez a nő hazudik! És Lajos, aki biztosra vette, hogy ő a botrány okozója, azt mondta igaz szeretettel:

— Ne igyekezzél őt még jobban lealacsonyítani. Az ő szerelmi bánata engem különben is hidegen hagy. Én nem szeretem és sohasem szerettem őt. És az ő tüzével, akár igaz, akár hamis, okosabbat nem tehetek, mint a hogy a szivaromat gyujtom meg vele. Nézz ide!

Nyugodt mosolyal kivett a szivartárcájából egy havannát. A levélből fidibuszt csinált, lehajlott, hogy a kandalló égő hasábjait érintse meg vele, aztán az előkelő dohányos ügyességével a lobogó papírossal meggyújtotta a szivarját.

Livia dűledezve nézte, lábai gyökeret vertek, igyekezett valahogy az érzelmeit elrejtteni, melyek szédületes gyorsasággal következtek egymásra. Most a vér ismét visszatért arcába, ajkai pirosak lettek; az egész remek lény ismét megelevenedett és a legelragadóbb hálák sugároztak ki. Mikor a levél utolsó maradványai a kandallóba estek és az első füstkarika diadalmasan szállt fel a Lajos szájából, a nő átölelte mesztelen karjaival és behorította őt sokat ígérő, lenge pongyolájával.

— Oh! Lajos, Lajos, te angyal vagy!

És néhány perc múlva kialudt a szivar.

Tavas z! Az ifjúság, a csapongó jókedv szimbóluma. Vajjon tudod minő eszményi szép hivatást tulajdonit neked az emberiség. Vajjon tudomással bírsz-e arról minő várva várt jövevény, minő sóhajtott remények teljesülése vagy.

Ha tudod mindezt, úgy engedd meg, hogy dicsőítéshoz mi is hozzájárulhassunk, szívünkbelől fakadó keresetlen szavakkal. Engedd meg, hogy eljöveteled mi is kifejezést adhassunk örömlünknek.

Tavas z ébredése, virágok nyílása, mindig kedves a tavasz nekünk, mely ötvenhat év előtt szabadságunk bimbó fakasztó édesanyja volt. Kedves most is mert eljövetele reménységet nyújt egy jobb jövőndő bekövetkezésének. Hiszen első ténye már, hogy haldokló reményeinket új életre kelti, midőn a politikai láthatár sötét fellegeit hazánk egeről, egészséges fuvalatával elütözte, soha meg nem hálálható jótétomány.

Am a tavasz eljövetele gyászos emlékeket is ébreszt mi bennünk. Gyászosokat, fájdalmasakat, soha meg nem szűnőt. Kilenc évvel ezelőtt minden magyar ember szívét halálos szibadsággal töltö el a tavasz eljövetele, mert abban a percben midőn az első tavaszi napsugár áttörte a sötét fellegeket, gyászba borult az ég hazánk felett, egy megtört szem szomorú sugarából. Meghalt Kosuth Lajos Magyarország megváltója, a szabadság apja. Azon napon hunyta be örökre szemét, a melyen a szabadság évszaka megszületett. Március 20. Szomorú datum hazánk történetében.

Éppen ezért, ha ujjongó érzés fog is el bennünket a tavasz eljövetelel nem bírjuk elnyomni a fájdalom ki-kítőre érzelmét, melylyel a nagy apostol emlékének áldozunk.

A természet éled, s újból megkezdí működését mindnyájunk jó voltára, de az a nagy keserűség, mely bár az idők multával nem vág már oly érzékeny sebet kedélyünkön, mindig birni fog oly hatással, hogy kellő resignatíóval tekintünk minden jó elébe, mert bizonyára szomorúságot is rejt méhében.

Dicső szép Március, üdvözölünk körünkben s a reményt, mit eljöveteleddel íme megpecsételtél, ne engedd kivezni szíveinkből soha.

— **Kinevezés.** A m. kir. pénzügyi miniszter *Weber Pál* m. kir. adótisztet a nagymihályi kir. adóhivatalhoz osztotta be szolgálatételre és egyidejűleg *Kriszt János* nagymihályi m. kir. adótisztet hasonminőségben a bánfihyadai m. kir. adóhivatalhoz helyezte át.

— **Március 15. ike.** A szabadság ujjáébredésének dicső evfordulóját városunkban ez évben is méltóan ünnepelte meg közönségünk. A kaszinó egyesület a Barnai szálló termeiben rendezett ez alkalomból társas vacsorát, a hol szép számu közönség gyűlt össze. A nap jelentőségét *Gorzó Bálint* sámogyi esperes szép ünnepi beszédben méltatta, majd dr. *Eperjesy Lajos* és a pazedicsiak ékesen szóló lelkesze *Kozlay József* fejtegették a dicső mult emlékét. A közönség pedig állva énekelte el a Himmuszot. Az egybegyűlték zene mellett a késő éjjeli órákig maradtak együtt. A függetlenségi pártkör a Csillag szállóban külön ünnepelte a nagy napot, a hol szintén sokan gyűltek egybe. Az ünnepi szónok dr. *Fuchs Ignác* volt, a ki méltóan fejtegette Március idusának történelmi jelentőségét. — Reméljük, hogy legközelebb miként a multban, közönségünk együtt fogja a nagy nap emlékét megünnepelni; március 15-ének vívmányait egyik párt sem foglalhatja el a magáénak, azokat a nemzet vitta ki és illő, hogy e napot minden magyar együtt ünnepelje.

— **A járdamunkálatokra vonatkozó szerződés** még e hét folyamán lesz felsőbb jóváhagyás végett a törvényhatósághoz felterjesztve és mihelyt a szerződés megerősítést nyer a kövezési bizottság a munkálatok foganatba vétele iránt intézkedni fog. A mellékleteknak makadám járdával leendő ellátása ügyében úgy látjuk a képviselő testületnek még egyszer kell dönteni, a melynyiben *Stark Herman* vállalkozó 3000 koronával olcsóbb ajánlatot adott be és a közgyűlés e munkálatok kiadása tárgyában amugy sem határozott véglegesen.

— **Köszgyűlés.** A nagymihályi Takarékpénztár Ipar és Kereskedelmi Bank ma d. e. 10 órakor tartotta meg *Czibur Bertalan* elnöklete alatt az alapszabályok módosítása céljából egybe-

hívott rendkívüli közgyűlését. Az egybegyűlt részvényesek az alapszabályoknak az igazgatóság által tervezett módosítását egyhangulag elfogadták. Miután a közgyűlésnek tárgya nem volt az elnöklő vezérigazgatót azt ezek után berekesztette.

— **A nagymihályi ifjusági egyesület** a szabadság bajnalhasadásának emlékeztetőt e hó 15-én az óvoda dísztermében fényszen ünnepelte meg. A nagy terem zsufolásig megtelt vendégekkel, akik érdeklődéssel hallgatták meg az ünnepegy programját, a melyet az egyesület elnöke **Fáber Ferencz** nyitott meg. A dalárda **Klajn Sándor** karmester vezetése mellett szabatosan énekelt több darabot. **Hirko Mihály**, **Steinhart Ignác** és **Tooskó Gyula** pedig szavakat adtak elő. A zárbeszédet **Mathiás József** az állami elemi iskola igazgatója tartotta, ki hazafiaságra és önképzésre buzdította az egyesületet.

— **A Labore halottja.** Az elmúlt héten két ablakos tót Ungmege felől Nagy Ráskának tartott és egy lélekvesztő csolnokon akartak a Laborcon átkelni. Midőn a csolnakba szálltak a hátukon lévő teher súlya alatt az egyszemélyt elveszítették és e közben a vízbe estek. Csak nagy nehezen sikerült az evezősnek egyiket kimenteni, míg a másik a vízbe fult és hulláját, csak másnap sikerült kifogni. A szegény lipói tót halálát özvegye és hét árvája siratja.

— **A Bánóc-Ungvári vasut** létesítése ügyében a Máca és vidéki érdekeltség ma d. u. 3 órakor a Mácai fürdőben gyűlést tart, a melyen a vasut építéséhez leendő hozzájárulási összeget fogják megállapítani.

— **Haláloszás.** Dr. **Marossy Antal** Király-Helmec város orvosa f. hó 11-én hosszas szenvedés után meghalt. Temetése szombaton általános részvét mellett megtörtént. Az elhunytan **Isépy Zoltán** tb. főszolgabíró apását gyászolja.

Nehrebeczky András nyug. gk. lelkész f. hó 17-én 71 éves korában Gézsényben meghalt.

— **Földalatti akna.** A gróf **Biordi** tulajdonát képezett rákóczi birtoknak Alsó Körtyélyes község felé elterülő dombos részén mintegy 2000 méter hosszú és 4 méter széles aknát találtak, a melyet még a XII. században áshattak. Az akna alagszerűen van kiépítve és teljes jó karban van, úgy hogy abban most is lehet közlekedni. A nép hagyomány szerint őseink a háborúk alatt építették az aknákat és ha veszély fenyegette a környéket, abban találtak rejtekhelyet.

— **Póru lát járt vásáros.** **Rezes Mihály** abarai lakos e hó 9-én a gálzásási vásáron 2 darab tin-ját 600 koronáért eladta. A mint pénzét leolvasták két uriasan öltözött ember ment feleje és arra kérék, váltaná-e be 50 koronáikat, **Rezes** szó nélkül teljesítette az ismeretlen kérését és 10 drb. 50 koronáért 5 drb. 100 koronás bankjegyet adott át. Haza érkezve fiának adta át a pénzt, hogy azt eltegye, azonban akkor rájöttek, hogy az 50 koronások bizony igen gyarló hamisítványok. Nyomban jelentést tettek az esetről a mácai esendőségnek s ennek folytán a kellő nyomozás érdekében a szükséges intézkedések megtétték.

— **Sorozás.** Miután az országgyűlés az újoncjutalékok immár megszavazta a sorozások még e hó folyamán kezdtükét veszik. Városunkban a fősorozás április hó 28., 29-én és 30-án fog megtörténi. A sorozás polgári elnöke **Thuránszky László** vármegyei főjegyző, polgári orvosa Dr. **Widder Márk** járási orvos lesz.

— **Ebszárlat.** Városunk területén egy veszettségű eset fordult elő s ennél fogva a köz igazgatási hatóság az ebekre 40 napú zárlatot rendelt el. Erről a közönséget újból értesítjük és figyelemztetjük miszerint a szájkosár nélküli kutyákat el fagják pusztítani.

— **Temesvár a magyar Erfurt.** Már szakkörök, első rangú szaktekintélyek és szakközönlők is, mint pl. az Orsz. Kertészeti Egyesületnek Budapesten megjelenő szakközönlője a „Kertészeti Lapok“ stb. tárgyalják és sok bizelgőt és sok szépet közölnek Temesvár kertműiparáról; ismertetik a nagy terjedelmű mag, növény, rózsáde különösen az óriási nagy fa-tenyésztési telepeket, melyek látványosságot képeznek s minden tekintetben kitünően vannak kezelve. Itt már nem százezer, hanem millió számban lesznek a növények tenyésztve s a szélrózsa minden irányában szétküldve; a külföldön is már állandó hírnévre tettek szert, mivel szépek és mindenütt jól fogamzanak. Délmagyarország talaja és éghajlata kiválóan kedvező a kertészeti termelvényekre s nagyon alkalmas a legjobb fák, rózsák, ültetvények stb. tenyésztésére. Ami még maupáság Belgium és Hollandia Középeurópa részére, az lesz Délmagyarország rövid idő alatt különösen a Kelet részére. A délmagyarországi kertműipar nagy szereplésre van hivatva, mivel ott a kedvező hosszú és száraz őszi folyamán minden tökéletesen kifejlődik, kiéri, mely kedvező körülmény Németországban és az északibb tartományokban teljesen hiányzik s számtalanszor előfordul ott azon eset, hogy a termést félreott állapotban kell betakarítani. Délmagyarország sík területein a nyár igen me-

leg, forró; a tél pedig szigorú és hideg; ennek következtében e kedvezőtlen elemi behatások alatt termelt fák és növények sokkal edzettebbek s bármely éghajlat alatt biztosan fogamzanak és díszlenek. A tenyésztelők számára a talajt ott csak nehezen lehet megmunkálni, mert ez szoros és kötött, de körér s a esemetők tápanyagokban nem szükölködnek; sohasem esenevészednek el és sokkal jobb mint azok, melyek lép, homok s egyéb könnyebb talajemekben termeltek s mely utóbbiak nem bírnak oly nagy ellentállási képességgel sem. A temesvári kereskedelmi és iparkamara jelentései, mely a kertműipart is behatóan tárgyalja, igen érdekes adatokat tartalmaznak Temesvár kertműipari telepeinek terjedelméről, az ott tenyésztés alatt álló növények, fák rózsák stb. ültetvények arányáról s azon mennyiségekről, melyek onnan évente elszállítva lesznek. Nines város az országban, mely annyi kertműipari cikket termelne, mint a mennyi maupáság Temesvár tenyészti.

— Vasúti előmunkálati engedélyek.

A m. kir. kereskedelmiügyi miniszter **Köber Agoston** és **Simon** budapesti lakosoknak a m. kir. államvasutak Bánóc állomásától Szony, Berettó, Gátály, Dúbróka, Butka, Szalók esetleg Máca, Deregyő, Vaján, Mogyorós, Feketemező, Kiskapos, Nagykapos, Veskőc, Vajkóc, Mátyóc, Palló, Batta, Sislóc, Botfala, Tarnóc és Ordarma községek érintésével a m. kir. államvasutak Ungvár állomásáig vezetendő h. é. vasutvonala, továbbá **Halász Zoltán** pestmegyei győni földbirtokosnak az ungvölgyi vasut Kisberzeza állomásától Ublya, Ladomér és Kolonica községek érintésével a nevezett által tervezett homonna—sztarinai h. é. vasut Sztakesin állomásig vezetendő rendes vagy keskeny nyomtávu gőzmozdonyu vasutvonala, az előmunkálati engedélyt megadta.

— Dohányzási tilalom a vonatokon.

Hieronymi Károly kereskedelmiügyi miniszter az összes vasutaknak a következőket rendelte el: 1. Hogy az összes állomási várótermekben és zárt váróhelyiségekben, továbbá ott, ahol két étterem van, azok egyikében dohányozni nem szabad, mire a közönség e helyiségekben kifüggesztendő hirdetmény után figyelmeztetendő. 2. Minden vonatnál, melyhez egyenél több ugyanazon osztályu kocsi van beosztva, legalább egy I., egy II., illetve egy I. és II. osztályu szakaszokkal bíró kocsi, szükséghez képest egy III. osztályu kocsi a nem dohányzók részére tartandók fenn. Az ilyen kocsik s azoknak minden egyes szakasza feltűnő módon „Nem dohányzók“ feliratu jelzőtáblákkal látandó el. Ezeknek a kocsiknak még a folyosóin is tilos a dohányzás. Szükséghez képest a többi kocsikban is fentartandó megfelelő mennyiségű és ilyenekül megjelölendő szakasz nem dohányzók részére. Ha valamely vonathoz csak 1—1 ugyanazon osztályu kocsi van besorozva, azok mindegyikében egy-egy szakasz a nem dohányzók részére tartandó fenn. 3. Az előirt mennyiségben nem dohányzóknak fenttartot szakaszokat utközben meg abban az esetben sem szabad dohányzó szakaszokká átalakítani, ha a dohányzó szakaszokban tulzsufolás áll be; ily esetben a dohányzó szakaszokban helyezendők el, ahol azonban a dohányzástól tartózkodniok kell. A vonatkísérő személyzet köteles arra ügyelni, hogy nem dohányzó szakaszba, vagy nem dohányzó kocsiába égő szivarral, vagy pipával be ne lépjen. A dohányzási tilalomnak a női és nem dohányzó szakaszokban való megtartására a vonatkísérő személyzetnek ügyelnie kell és az utasok panaszaát be sem várva tartoznak a tilalomnak érvényt szerezni. Ezen rendelet 1904. évi április hónap elsejével lép életbe.

— **A Kakas Márton.** A parlamenti béke dertije ragyogja be a **Kakas Márton** legújabb számát. Hogy a váratlanul bekövetkezett fordulatot

képben és írásban ily hirtelen kitudta aknázi, művészi és írói gárdájának fegyelmzettőségét s mindig alkotásra kész éberségét mutatja. A cimkép, a mely **Bér Dezső** művészi rutinjét hirdeti, egyenesen szenzációs hatású. A miniszterelnök fejét rajzolta meg a művész misztikus színezéssel s olyan furfangos technikával, hogy bármiképp fordítsuk is a képet, hipnotizáló tekintettel néz velünk farkasszemet. És hatását érezve, igazat kell adnunk az alja irt szövegnek, a mely e képet **Szevengáli gróf** nak nevezi. Epp ily művészi, de kacagtatón mulatságos az **Eder Gyula** rajza, a melyhez **Hédervary gróf** miniszteri kinevezése szolgált témával. Az obstrukció leveréséről, a mely oly komoran indult és oly derűsen végződött, **Linek Lajos** rajzolt egy kettős képet s úgy eltalálta vele az utolsó napok hirtelen változó boruját és derűjét, hogy jobban már alig is lehetett volna. **Elmés** és mulatságos a **Feiks Jenő** szines képe is, a mely a bekére áhítózt orosz gyunyolja ki s pompásan rajzolta meg a szabadelvé párt harcias felvonulását **Jeney Jenő**. A kisebb képek szinte élő tanui **Ház Miklós** nagyratörő talentumának. Az irodalmi rész az aktuális apróságokkal és vidám ötletekkel izlées összeállított gyűjteménye. A **Kakas Márton** előfizetési ára negyedévre három korona. Egyes száma 30 fillér, kapható minden újságelárusítónál.

— **Siketnémaák felvétele.** A siketnémaák hevesvármegyei intézetébe a jövő iskolai évre 15 siketnéma gyermek vétetik fel. A felvételi iránti kérvények június hó végéig benyújtandók. Bővebb felvilágosítással az intézet igazgatósága (Eger) szolgál. — Egyben az igazgatóság folkéri mindazokat, akik a mult évben gyűjtőivet kaptak, miszerint azt — esetleg úresen is — visszaküldeni sziveskedjenek, hogy a nyilvántartásból kivezethesse.

— **Gazdák, ha nagy terméshez akarnak jutni,** Mauthner féle magvakat vessenek. Idei árjegyzékét, mely 226 oldalra terjed, **Mauthner Odön cs. és kir. udvari magkereskedése Budapesten, Rottenbiller utca 33.** mindenkinek ingyen megküldi. A kitűnően tisztított, legnagyobb csiraképességgel bíró, fajtiszta magvak árai alacsonyak. Különösen fölemlitendők az impregnált takarmányrépamagvak és a legnemesebb gabonafélék dus választéka.

— **Sportujság.** Rendkívül csinos és eleven sportlapot indított **Leopold Gyula** az Altalános Tudósító szerkesztő tulajdonosa Budapesten. „A Sportujság“ löversenyekkel és lötenyvezéssel foglalkozik. Felelős szerkesztője **Sándor Mihály**, munkatársai a sportszakirodalom legjelesebbjei. Tartalma nagyon érdekes; kimerítő, teljesen megbízható értesítései, szakszerű megbeszélései miatt szükséges szaklap. Előfizetési ára egész évre 24 kor. fél évre 12 kor. Mutatványszámot kívánatra ingyen küld a kiadóhivatal, Budapest, Erzsébet-körut 54.

Felelős szerkesztő: **Dr. Kállal József.**
Főmunkatárs: **Dr. Kellner Mihály.**
Kiadóhivatali művezető: **Lándal József.**

Ablakredőny és FASODRONY

szép és finom kivitelben jutányosan kapható

BREUER MÓRNÁL

Nagy-Mihály, Petőfi-utca 1. sz.

Az építőközönség b. figyelmébe!

Brüglér Lajos téglagyára

• az országút és vasúti állomás közelében •

ajánl kitűnő I. rendű

fali- és boltozati-téglát

azonnali szállításra — jutányos árak mellett.

Téglagyártmányaim a Magyar Királyi Technologiai Iparmúzeum 1104. sz. bizonylata szerint kiválóan alkalmas agyagból készítettnek.

Az eladási árak Kossuth Lajos-utcai üzletemben tudhatók meg.

Tisztelettel

BRÜGLER LAJOS.

Pályázat

a nagymihályi ált. ipartestület kebelében megüresedett **títkári és könyvelői állásra.**

Pályázati határidő: **1904. március 25. déli 12 óráig.**

Javadalmazás: 500, azaz Ötszáz korona évenként.

A pályázatok az Ipartestülethez czimzendők

Nagymihály, 1904. március 17.

Ált. Ipartest. Elnökség.

Gróf Sztáray Sándor nagymihályi uradalmi téglagyára

közvetlen a vasuti állomás mellett

ajánl kitünő

fali- és boltozati-téglát

tetszés szerinti mennyiségben **azonnali szállításra**, továbbá Juniushan kezdődő szállításra vegyes méretű

alageső és hornyos fedélcserép

gyártmányait.

Az eladási árak az uradalmi központi irodában Nagymihályban tudhatók meg.

VETŐ- MAGVAK.

Arankamentességre hivatalosan **plombozott lóhere és lucerna**, eredeti északnémetországi legmagasabb fokú csiraképeségű **burgundi takarmányrépa, takarmány és kerti pázsit fű**, valamint eredeti **erfurti konyhakerti és virág-magvak**, kiváló jó minőségben.

kaphatók

Glück Mór

üzletében

NAGY-MIHÁLY.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH LTD
Budapest, Váci-körút 63.

által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcséplőgépek,

szalmakazalozók, járgány-cséplőgépek, lóhere-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyújtók, boronák, sorvetőgépek, Planet Jr. kapálók, szecskavágók, répavágók, kukoriczamorzsolók, darálók, őrlőmalmok, egytetemes aczel-ekék, 2- és 3-vasu ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

DEÁK JENŐ

fogtechnikus

Nagymihály, Rákóczi-utca.

Klein és Rosenblum-féle ház.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy Nagymihályban állandóan letelepedtem és a Rákóczi-utczán a Klein és Rosenblum féle házban rendeztem be

műtermemet,

a hol minden a fogászati szakba vágó munkák **amerikai módszer** szerint gyökerek eltávolítása és szájpaddás nélkül, csapfogakat, fogkoronákat, arany, celluloid és Kautschuk műdarabokat készítek.

Javítások 12 órán belül eszközöltetnek.

Vidékiek 24 órán belül kielégíttetnek.

A n. é. közönség pártfogását kéri

Deák Jenő

fogtechnikus.

VILÁGHIRŰ

a „REKORD“ festési műintézet a kiválóan sikerült életnagyságu arképeiről, melyeket állítmert művészek által készített, számos (kir. közjegyző által hitelesített) állítmert levél a világ minden tájáról.

Elsőrangú képek árai:

Olaj, aquarell- és pastel-festésben 20K.
főnykép után 48-63 cm. nagyságban ára
Legfinomabb kivitelű Brom-, Platin- és 5K.
krétarajz ára

Részletes árjegyzék bérmentve.

Egy életnagyságu festményt készítmünk mindenkinek **teljesen ingyen**, ha részünkre 5 rendeltést szerez és azokat egyenként vagy egyszerre beküldi.

„REKORD“

festészeti műintézet

BUDAPEST, VII., Rottenbiller-utca 46.

Mellékfoglalkozás!

Egy tekintélyes élet és **gyermekbiztosító intézet Nagymihály és vidékére** nagy ismeretségi, befolyásos szorgalmas és erélyes hivatalnok, tanító, kereskedő, iparos vagy gazdálkodónak átadná

helyi képviselőségét

és ennek munkásságát — melyet a saját foglalkozása mellett mellékesen eszközölhetne — az intézet igen jól honorálná.

Olyanok, kik teljesen reá szánhatnák magukat az intézetnek való munkálkodásra, kedvező feltételek mellett alkalmaztatnának utazó hivatalnokokul, tizlet-szerzés és szervezésre. Ezek már **öt évi működés után nyugdíjkepek** is volnának.

Ajánlközesok „Jövő“ jellige alatt a „Felsőmagyarország“ szerkesztőségéhez **Kassa** czimzendők.

KEIL-LAKK

legkitünőbb mázoló-szer puha padló számára.

Keil-féle viasz-kenőcs kemény padló számára.

Keil-féle fehér „Glasur“ fénymáz 45 kr.

Keil-féle arany-fénymáz képkereteknek 20 kr.

Keil-féle szalmakalap-festék minden színben.

Mindenkor kaphatók:

GLÜCK MÓR cégneél NAGY-MIHÁLYON.

Fiume-Newyorki vonal

első rendü hajók

kitünő ellátással, Felvilágosítással, szóbeli értesítéssel,

hajójesygel

szolgál

a KIVÁNDORLÁSI IRODA

Nagymihályon

László Fülöp megbizásából HERCZ JÓZSEF.